

vexilotogie

Zpravodaj Vexilotogického klubu při OKD Praha 3,
obsahující odborná pojednání a informace o vlajkách

Ing. Aleš Brožek

39

50 LET VLAJKY ČESKOSLOVENSKÝCH VOJENSKÝCH PLAVIDEL

Pro československého vexilologa je letošní rok skutečně bohatý na výročí. Stačí se jen podívat na data přijetí československých zákonů a vládních nařízení definujících vlajky a hned je patrné, že kromě československé státní vlajky, která oslavila šedesátiny na jaře, si letos připomínáme výročí vlajky plavidel ozbrojených sil, prezidentské standarty a především vlajky vojenských plavidel (1), jímž budou patřit následující řádky.

Když na jaře 1919 přistoupila znaková komise k jednáním o státní vlajce, předpokládala, že výsledkem její práce bude vydání zákona nebo vládního nařízení, které kromě státních znaků, pečeti a státní vlajky určí i celou řadu speciálních vlajek. Proto se členové znakové komise dohodli na schůzi konané 3. června 1919, že kromě státní (národní) vlajky bude ještě stanovena vlajka prezidentova, válečná, velitele loďstva, zástupce velitele loďstva, obchodní námořní, obchodní poříční, celní, poštovní, vzduchoplavecká, vlajka pro Československý červený kříž a železniční (2).

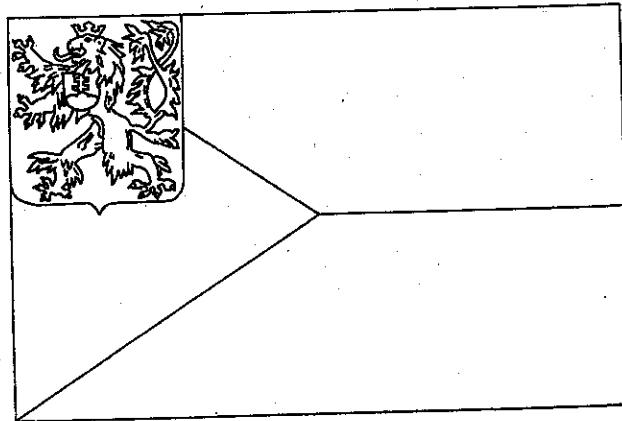
Na další schůzi konané 4. července 1919 se projednaly speciální vlajky podle předložených a detailně rozpracovaných návrhů Jaroslava Kursy. Tehdy byl mj. schválen názor ministerstva vnitra, aby jednotlivé speciální vlajky byly tvořeny kombinací národní vlajky se státním znakem, případně i s jinými odznaky. Anketa odborníků se zároveň přiklonila k názoru, že není nutné rozlišovat mezi námořní vlajkou válečnou, a připustila možnost, že speciální vlajky mohou zavést příslušná ministerstva zvláštním nařízením (3).

V červenci a srpnu 1919 se znaková komise již dále nesešla. Mezitím však námořní odbor ministerstva národní obrany požádal Jaroslava Kursu, aby vypracoval návrhy vla-

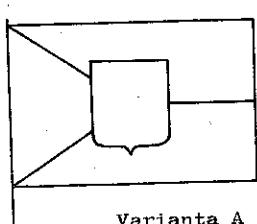
jeck pro plavidla a vodní službu. V dopise z 12. srpna 1919 žádal námořní odbor, aby ministerstvo vnitra tyto návrhy urychleně schválilo a publikovalo(4). Mezi nimi byla kresba válečné vlajky, kterou Jaroslav Kursa v souladu s předchozími názory členů znakové komise doporučoval řešit stejně jako státní (národní) vlajku. Ve spisu z 6. srpna 1919, přiloženém k žádosti z 12. srpna 1919, je uvedeno: "Vlajka československého lodstva ozbrojeného i obchodního jest - podle vzoru některých jiných států, zejména francouzského - vzhledem k žádoucí jednoduchosti stejná, tj. základní čs. vlajka státní a národní: mezi červené pole spodní a bílé svrchní vklíněn jest na straně žerďové modrý klin v podobě trojúhelnika rovnoramenného tak velkého, že výška jeho (:či jinak délka jeho:) rovná se 1/3 celé délky vlajkové. Rozměr celé vlajky pak dán jest poměrem 2:3."

Začátkem září 1919 došlo v činnosti znakové komise k významnému obratu. Dne 2. září 1919 požádalo prezidium ministerské rady ministerstvo vnitra, aby byly urychleně skončeny porady a připravné práce na státním znaku a vlajkách. Ministerstvo vnitra se proto rozhodlo nesvolávat zatím znakovou komisi a otázku speciálních vlajek odložit na pozdější příhodnější dobu. Urychleně však připravilo text vládního návrhu, který měl definovat státní barvy a státní vlajku (5). Paragraf 3 tohoto návrhu zákona zmocnoval vládu stanovit "zvláští vlajky a prapory pro rozličné obory státní správy" nařízením. Důvodová zpráva navíc konstatovala, že zmocnění se vztahuje také na obchodní vlajky, presidentskou standartu a vojenské prapory.

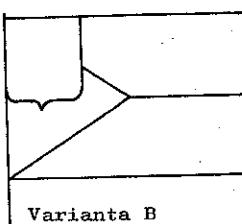
Znění a označení zmíněného paragrafu přešlo v nezměněné podobě i do zákona z 30. března 1920, č. 252 Sb. z. a n., kam ke státní (národní) vlajce (o státních barvách mezikrom rozhodl ústavní zákon č. 121 z 29. února 1920) přibylo stanovení státních znaků a pečeti. Také prezidentská standarta byla zavedena tímto zákonem, zatímco vlajka námořních lodí obchodních zákonem z 15. dubna 1920, č. 316 Sb. z. a n. Vlajka vojenských plavidel však nebyla stanovena v roce 1920 ani v následujících letech, třebaže vládní nařízení z 20. srpna 1920, č. 512 Sb. z. a n., vydané k provedení zákona č. 252/1920 Sb. z. a n. v § 11 zmocnilo ministra národní obrany, aby vydal zvláští předpisy o používání vlajek v oboru vojenské správy. Toto zmocnění se však nevztahovalo na zavedení speciální vlajky pro vojenská plavidla.

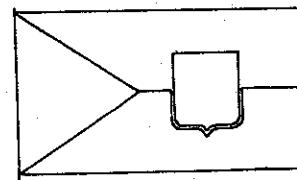
VLAJKA ČS. VOJENSKÝCH PLAVIDEL
PODLE VL. NARÍZENÍ Č. 123 SB.Z.A N. Z 20.8.1930

Varianta A

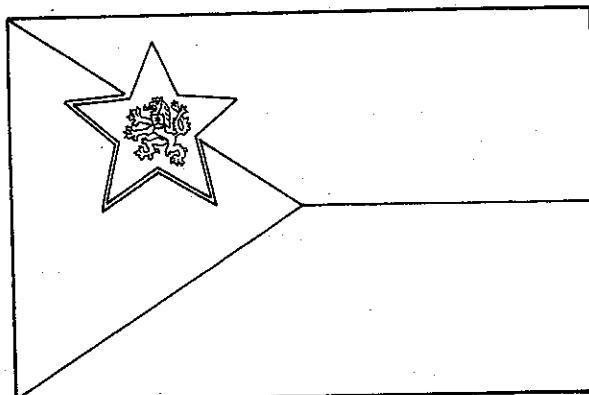

Varianta B

NÁVRH MINISTERSTVA
NÁRODNÍ OBRANY

NÁVRHY MINISTERSTVA VNITRA

VLAJKA PLAVIDEL OZBROJENÝCH SIL ČSR
PODLE VL. NARÍZENÍ Č. 29 SB. Z 10.6.1955

Teprve o deset let později, v roce 1930, se začala znova projednávat otázka vlajky vojenských plavidel (válečné vlajky). Ačkoliv řada států měla v té době pro obchodní a válečné lodi stejnou vlajku, ministerstvo národní obrany dalo přednost zvláštní vlajce pro válečné lodi a patrně koncem května 1930 zaslalo ministerstvu vnitra detailní kresbu návrhu válečné vlajky s řadou přesných rozměrů. Do vlající části československé státní vlajky vložilo malý československý státní znak, oddělený od červeného pruhu bílou obrubou o šířce rovné 1/350 délky vlajkového listu. Poměr šířky k délce vlajky byl určen jako 4:7.

Archív ministerstva vnitra se proti tomuto návrhu postavil. V dopise ze 3. června 1930 označil za závadu skutečnost, že se upustilo od rozměrů státní vlajky a že se malý státní znak dostal "úplně na půli od žerdi odvrácenou" (6). Archív ministerstva vnitra mimo to navrhl dvě varianty, které zachovávaly zákonem stanovené rozměry státní vlajky a na nichž byl malý státní znak umístěn v souladu s obvyklými heraldickými zvyklostmi. U varianty A ležel znak přesně ve středu vlajkového listu, u varianty B v horním rohu. Archív zároveň upozornil na přednost varianty B před variantou A, že červený štit neleží žádnou svou částí na červeném pruhu, a přislíbil vypracovat podrobný vzor válečné vlajky, bude-li o to požádán ministerstvem národní obrany.

Ministerstvo národní obrany posoudilo obě varianty a 16. června 1930 požádalo ministerstvo vnitra o vypracování prodrobného vzoru válečné vlajky podle varianty B do 25. června 1930. To se stalo, a tak vládní nařízení z 20.8.1930 č. 123 Sb. z. a n. popsal v § 1 válečnou vlajku takto: "Vojenská plavidla československá nesou vlajku, která se skládá ze spodního pole červeného a vrchního bílého, mezi něž je vsunut od žerdi ke středu modrý klín; přední vrchní roh vlajky je pokryt malým státním znakem." (7) V přiloze k nařízení bylo otištěno barevné vyobrazení vlajky. Velikost štítu nebyla výslovně stanovena, z malé černobílé kresby umístěné pod barevným vyobrazením však vyplývalo, že výška štítu se rovná polovině šířky vlajkového listu.

Ministerstvo vnitra vypracovalo také text návrhu vládního nařízení. Jeho součástí byly i stručné údaje, kde se vlajka užívá a v jakých rozměrech. V přijatém vládním nařízení byly tyto údaje vypuštěny, avšak ministru

národní obrany bylo v § 2 mj. přikázáno vydat bližší předpisy k jeho provedení.

Tyto předpisy reálnovala příručka T-VI-1 z roku 1934. Povolovala užití pouze tří velikostí vlajky vojenských plavidel, a to malou 500 x 750 mm, střední 700 x 1050 mm a velkou 1000 x 1500 mm. Státní vlajka vojenský plavidel se svěřovala posádkám vojenských plavidel jako výraz naděje a víry, jež skládá čs. stát v jejich věrnost a chrabrost. Všechna obsazená plavidla ji vztyčovala na zadním vlajkovém stěžni jako tzv. hlavní vlajku. Na přední vlajkové žerdi byla vztyčována jako tzv. přední vlajka jen u zakotvených plavidel, a to vždy současně s hlavní vlajkou. (8)

Pro úplnost dodejme, že vlajku vojenských plavidel nahradila vlajka plavidel ozbrojených sil Československé republiky, jež byla popsána v § 1, odstavci 1 vládního nařízení z 10. června 1955, č. 29 Sb. "Plavidla ozbrojených sil Československé republiky nesou vlajku, která se skládá ze spodního pole červeného a vrchního bílého, mezi něž je vsunut od žerdi do středu modrý klín; ve vrchním rohu vlajky u žerdi je lev malého státního znaku v rudé pěticípé hvězdě." (9) Paragraf 2 téhož vládního nařízení zrušil vládní nařízení č. 123/1930 Sb. z. a n. a § 3 určil, že vládní nařízení č. 29/1955 nabyla účinnosti 1. července 1955.

Černobílá kresba vlajky plavidel ozbrojených sil byla otištěna v příloze k vládnímu nařízení č. 29/1955 Sb. Červená pěticípá hvězda je na ní oddělena od modrého klínu bílým lemem, ačkoliv v textu se o tom nemluví. Vzdálenost středu hvězdy od žerdi je rovna 1/4 délky vlajky a poměr šířky vlajky k její délce je 2:3. Žádné další údaje nejsou u kresby uvedeny.

Přijetí zákona č. 163/1960 Sb. o státním znaku a o státní vlajce ze 17. listopadu 1960 znamenalo konec speciální československé válečné vlajky. Paragraf 8 zákona č. 163/1960 Sb. sice výslovně neuvedl vládní nařízení č. 29/1955 Sb. mezi zrušenými zákony, avšak v důvodové zprávě je jasně psáno: "Novým zákonem o státním znaku a o státní vlajce se zrušují zákon č. 252/1920 Sb., kterým se vydávají ustanovení o státní vlajce, státních znacích a státní pečeti, zákon č. 269/1936 Sb. o užívání vlajek, znaků a jiných symbolů, jakož i stejnokrojů a odznaků, a o opatřeních proti závadným označením, jakož i předpisy podle těchto zákonů vydané,

tedy i vládní nařízení č. 29/1955 Sb. o vlajce plavidel ozbrojených sil Československé republiky."(10)

Poznámky:

- (1) Ačkoliv ve vládním nařízení č. 123/1930 Sb. z. a n. se vyskytuje pouze termín vlajka vojenských plavidel, ještě v textu jeho návrhu se používal paralelní termín válečná vlajka - snad v souladu s německou terminologií (Kriegsflagge). Rovněž v archivních materiálech z let 1919 a 1930 se objevuje nejednotnost v pojmenování tohoto druhu vlajek a setkáváme se s výrazy vlajka lodstva ozbrojeného, námořní vlajka válečná, válečná lodní vlajka aj.
- (2) SÚA AR V 7a, dopis prezidia min. rady z 9.6.1919.
- (3) SÚA AR V 7a, protokol ze schůze znakové komise konané 4.7.1919.
- (4) SÚA AR V 7a, dopis námořního odboru MNO z 12.8.1919.
- (5) Vládní návrh zákona, kterým se stanoví státní barvy a státní vlajka, a jímž vláda se zmocnuje k dalšímu opatření ve příčině vlajek, praporů a znaků. Tisk 1773. Vydán dne 30.10.1919.
- (6) SÚA AR V 7a 1795/1930.
- (7) Vládní nařízení ze dne 20. srpna 1930 o vlajce vojenských plavidel Československé republiky, č. 123 Sb. z. a n., částka 57, vydána 15.9.1930. Též: Věcní věstník MNO, 13, 1930, č. 53, s. 419-420. Vydáno 4.10.1930.
- (8) Vlajky vojenských plavidel a jak se jich používá.
Praha, MNO 1934. 27 s., 8 příl. a 1. doplněk k předpisu T-VI-1. Praha, MNO 1935, 3s.
- (9) Vládní nařízení ze dne 10. června 1955 o vlajce plavidel ozbrojených sil Československé republiky, č. 29 Sb., částka 14, vydána 24.6.1955.
- (10) Důvodová zpráva k zákonu č. 163/1960 Sb., o státním znaku a o státní vlajce. Vydána 14.11.1960.

Dr. Ludvík Mucha

VLAJKY A PRAPORY ČESKOSLOVENSKÝCH MĚST (Druhá etapa soupisu)

I ve druhé etapě soupisu vlajek a praporů československých měst byla převažující pracovní metodou dotazníková akce. Rozeslali jsme dotazy na všechny městské národní výbory, které ještě nebyly v soupisu podchyceny. Bylo to na 320 dopisů. Z odpovědí na ně a z několika dalších, více-méně náhodných zjištění, přibylo tak 42 nových pozitivních a 195 negativních informací. Na 75 dotazovaných odpovědí neposlalo. Naproti tomu jeden MĚNV nás požádal o navržení své městské vlajky. Výsledky, zpracované podobným způsobem jako v první etapě, nyní předkládáme.

BANSKÁ ŠTIAVNICA. Městský prapor byl donedávna zachován v banskostriavnickém muzeu. V r. 1975 byl však zapuštěn správě Bratislavského hradu, pro nějž měla vyšívářská dílna Uměleckých řemesel v Praze vyhotovit repliku praporu. Přitom se ztratil a v muzeu nezůstala ani jeho kopie, ani žádný popis, takže jeho vzhled není možno rekonstruovat.
Inf.: MĚNV (M. Korimová).

BENÁTKY NAD JIZEROU. Poslední městský prapor malých rozměrů (22 x 30 cm), uložený v někdejším Muzeu Novobenátska, byl ze žlutého hedvábí s olejovým obrazem sv. Marie Magdalény, patronky města. Kolem r. 1940 byl restaurován.
Inf.: Městský řád 4.11.1942 - Zemské úřadí obcí.

BLUDÍNA (u Židlochovic). V účetních dokladech je zachován zápis ze 17.3.1620, že městočko si pořídilo prapor z 27 loktů modré a z 22 loktů žluté hedvábnej látky a že na něj byl vymalován malířem znak městyse. Pořizovací cena byla 31 slatiných 49 krejcarů. Dá se předpokládat, že snad prapor měl dva barevné pruhy, žlutý a modrý, na něž byl našit a domalován bludinský znak.

Lit.: J. Dřímal a kol., Znaky a pečeti jihomoravských měst a městeček, Brno 1979, str. 85. Tento zápis by mohl odrážet stav k roku 1620.

Inf.: Dr. I. Starha.

ČASTOLOVICE. Ještě nedávno se užívala vlajka se dvěma vodorovnými pruhy, žlutým a modrým. Jsou to barvy častolovické vrchnosti.

Inf.: Dr.P.Pekorný.

ČESKÁ SKALICE. Vlajka města má dva vodorovné pruhy, žlutý a modrý.

Inf.: MĚNV.

ČESKÝ TĚŠÍN. Podle výnosu Zemské správy politické v Opavě ze dne 4.8.1920 (č.j. I-1770/2) byla schválena městská vlajka tvořená třemi vodorovnými pruhy v barvách červené, žluté a modré. Od r. 1945 se jí však neužívá.

Inf.: MĚNV (Hanek).

DOBRÁNÝ (u Plzně). Vlajka má dva vodorovné pruhy, bílý a modrý.

Inf.: MĚNV (Polívková).

DOBŠINÁ. Městská vlajka má dva vodorovné pruhy v hornických barvách zelené a černé.

Inf.: MĚNV (Tišliar).

DUCHCOV. Při mimořádných slavnostních příležitostech se vyvěšuje prapor 7 m dlouhý a 1,4 m široký, který má u žerdi svislý modrý pruh a vedle něho úzký svislý černý proužek; zbylá část listu je tvořena pěti vodorovnými pruhy stejné šířky střídavě červenými a černými. V modrém poli je bílý lev ve skoku z městského znaku.

Inf.: MĚNV (Vl.Burkovcová); OA (V.Červená); O.Černý.

DVŮR KRÁLOVÉ NAD LABEM. V městském muzeu je uchován prapor, pod nímž údajně Královédvorští bojovali na Bílé hoře. Zhotovily jej královédvorské paní ze zeleného hedvábí. Na lici je zdoben obrazem Panny Marie Královédvorské, pod nímž je městský znak, na rubu je společný znak zemí koruny České - Čech, Moravy, Slezska a Lužice. Prapor se nosíval v průvodech před městskou radou, dnes je už značně poškozený.

Lit.: A.Musil, Praporec královédvorský. Časopis Společnosti přátel starožitnosti českých v Praze 21, 1913, str.159-161.
Inf.: Dr.B.Zillynský; Městské muzeum (J.Holejšovská).

FILAKOV. Vlajka má dva vodorovné pruhy, žlutý a modrý.

Inf.: MĚNV.

HODKOVICE NAD MOHELKOU. Městská vlajka má dva vodorovné pruhy, černý a bílý. V černém pruhu u žerdi býval znak města. Vlajka se používala před 1. světovou válkou a ještě po roce 1945 byla uložena v místním kostele. Němečtí občané zavedli v době první republiky bílomodré vlajky, jimiž nahrazovali státní vlajky. Tyto barvy však nemají s Hodkovicemi nic společného.

Inf.: MĚNV (APP).

CHOTĚBOŘ. Současně s městským znakem schválilo ministerstvo vnitra 11.5.1950 chotěbořskou vlajku, která má dva vodorovné pruhy, bílý a červený. Podle sdělení městského národního výboru však vlajka nebyla ani pořízena ani užívána.

Inf.: MĚNV (M.Stará).

JÁCHYMOV. Městská vlajka byla tvořena dvěma vodorovnými pruhy, patrně žlutým a červeným. V jejím středu někdy bývá uváděn znak města.

Lit.: Svět v obrazech 34, 1978, č.40, str.3.

JAROMĚŘ. Vlajka města má tři vodorovné pruhy, bílý, žlutý a červený.

Inf.: MĚNV.

JEMNICE. Městská vlajka je světle modrá, v jejím středu je znak města provedený stříbrným vyšíváním. Pomér stran je 1:1.

Inf.: MĚNV (E.Křivánek).

JÍLOVÉ U PRAHY. Na žádost MĚNV navrhl heraldik Karel Liška v r.1980 dvě alternativy městské vlajky. První má tři svislé pruhy, zelený, bílý a černý, v prostředním pruhu je městský znak s královskou korunou, v obou krajních pruzích jsou žluté symboly hornictví (kladívko a mlátek). Druhá varianta má svislé pruhy červený, bílý a modrý; uprostřed je zase znak města, v levém pruhu je žlutý symbol hornictví - kladívko a mlátek, v pravém je žluté slunce - symbol rekreačního charakteru města.

Inf.: K.Liška.

KRÁLOVSKÝ CHLUMEC. Vlajka města je složena ze dvou vodorovných pruhů, světle modrého a červeného. Mezi nimi je v levé části vlajky (u žerdi) umístěn městský znak.

Inf.: MĚNV.

KRUPINA. Městská vlajka má tři vodorovné pruhy, červený, bílý a modrý; ve středu bílého pruhu je umístěn červený kříž na-

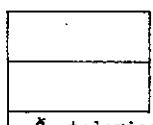
VLAJKY ČESkosLOVENskÝCH MĚST

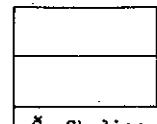
Benátky n.J.

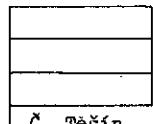
Bludčina

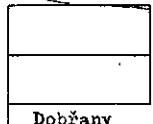
Častolovice

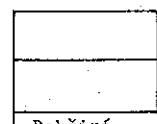
Č. Skalice

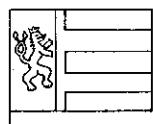
Č. Těšín
m

Dobřany

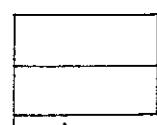
Dobšiná

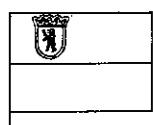
Duchcov

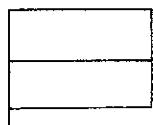
Dvůr Králové n.L.

Fiľakovo

Hodkovice n.M.

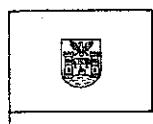
Chotěboř

Jáchymov
z b č

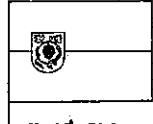
Jaroměř

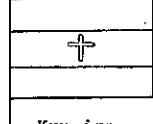
Jemnice

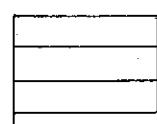
Jílové

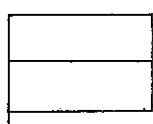
Král.Chlmeč

Krupina

Krupka

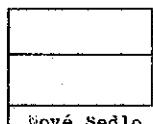
Lanškroun

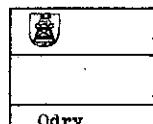
Litvínov

Město Touškov

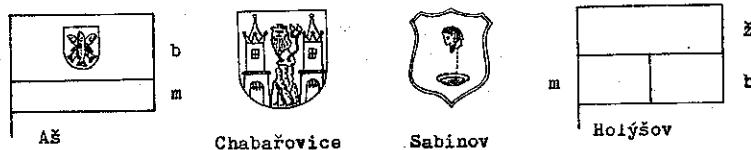
Nové Sedlo

Odry

	č ž		z		čv m čv
	b m		b čv		b m
	b m		b m		b m
	ž čv		ž		m
	b čv ž m		ž m		b
	ž b		b čv b		b čv

Opravy kreseb z č. 28

hrazujičí znak města. Barvy vlajky byly ustáleny v r.1902 a vlajku doporučila Heraldická a genealogická společnost v Budapešti. Červená a modrá barva jsou odvozeny z městského znaku, mezi ně je vložen bílý pruh.
Inf.: MĚNV (A.Mocová).

KRUPKA. Městská vlajka má tři vodorovné pruhy, modrý, žlutý a červený.
Inf.: MĚNV (J.Obermajerová).

LANŠKROUN. Vlajka mívala dva vodorovné pruhy, asi žlutý a bílý. Znak města někdy vkládaný do středu listu není patrně její součástí.

Lit.: Svět v obrazech 34, 1978, č.40, str.3

LITVÍNOV. Při významných příležitostech (výročí města) se užívá vlajka tvořená dvěma vodorovními pruhy, červený a bílý. Uprostřed je umístěn městský znak.

Inf.: MĚNV (O.Karlík)

MĚSTO TOUŠKOV. Podle vzpomínek manětínského pronikáře a archiváře Jindřicha Nacházela, který v Městě Touškově žil v letech 1921-1938, byla městská vlajka čtvrcená se znakem města uprostřed. O rekonstrukci se pokusil Karel Černý, který se domnívá, že u žerdi bylo pole černé a žluté, ve vlající části pole bílé a červené. Podle jiných památníků (občané Lang a Schejbal) mohla být vlajka dokonce jen černobílá.

Inf.: K.Černý.

NOVÉ SEDLO (u Sokolova). Městská vlajka má dva vodorovné pruhy, bílý a zelený.

Inf.: MĚNV (E.Rojíková).

ODRY. Rada městského národního výboru schválila v r. 1970 vlajku tvořenou dvěma vodorovními pruhy, žlutým a modrým. Ve žlutém pruhu je u žerdi umístěn městský znak.

Inf.: MĚNV

PŘÍVOZ (dnes část Ostravy). Do roku 1887 bylo k výzdobě obecních budov užíváno červené a bílé barvy, od r. 1887 barvy černé a žluté (na školních budovách též červené a žluté).

Lit.: J.Grmela, Dějiny obce Přívozu, Přívoz 1902, str.15

RABŠTEJN NAD STĚLOU (od r. 1980 část Manětína). V manětin-
ském archívu je uložen údajný městský prapor Rabštejna.
Je čtvercový (2 x 2 m), zelený, s velkým městským znakem
(žlutě lemovaným) uprostřed.
Inf.: K. Černý - J. Nacházel.

RASPENAVA. V roce 1976 navrhl heraldik Václav Zajíček
městskou vlajku. Tvoří ji dva vodorovné pruhy, bílý a čer-
vený. Schválena sice byla plenárním zasedáním MěNV, ale
dosud se nezačala užívat.

Inf.: Ing. A. Brožek; MěNV (Hrdinová).

ROKYTNICE V ORLICKÝCH HORÁCH. V městské kronice je zachován
nákres vlajky, jinak nepoužívané, která je tvořena třemi
svislými pruhy - červeným, modrým a červeným.

Inf.: MěNV (Macková).

ROŽMITÁL POD TŘEMŠÍNEM. Městská vlajka má dva vodorovné pru-
hy, bílý a modrý. Používá se při slavnostních příležitostech.
Inf.: Městské kulturní středisko (Tausíková).

RUMBURK. Rumburská vlajka má dva vodorovné pruhy, bílý a
červený, a uprostřed městský znak z r. 1578, upravený r. 1978.
Inf.: MěNV (J. Vlček).

RÝMAŘOV. V r. 1934 byly ulice a náměstí Rýmařova při závo-
dech Spolku rýmařovských střelců vyzdobeny mj. prapory v
městských barvách; neuvádí se však jaké tyto barvy byly
(asi žlutá a modrá).

Lit.: Také doklad "loyality" našich Němců. Národní listy
5.9.1934, str. 3.

Inf.: Ing. A. Brožek.

SMRŽOVKA. Městská vlajka je tvořena dvěma vodorovnými pruhy,
bílým a modrým; uprostřed je znak města. Vlajka se dnes
používá už jen velmi zřídka, např. při sánkařských závodech.
Při zvláštních příležitostech se staví při schůzích na řeč-
nický pult stolní vlaječka.

Inf.: MěNV (J. Žák).

SOBĚSLAV. Soběslavská městská vlajka má dva vodorovné pru-
hy, bílý a světle modrý. Ve středu bílého pruhu je pěti-
listá růže: její střed (lůžko) je žluté, korunní listky
jsou červené a kališní listky zelené. Vlajka se však nepo-
užívá, jde pouze o archivní a historický materiál.

Inf.: MěNV (Hanzalová)

SOBOTKA. Městská vlajka se skládá ze dvou vodorovných pruhů, bílého a modrého. Užívá se každoročně při slavnostech Šrámkovy Sobotky a při dalších příležitostech, které mají vztah ke kulturním, historickým a jubilejním událostem města.
Inf.: MĚNV (J.Vejnárek-Jandík).

STANĚKOV. Dnes už neužívaná vlajka má dva vodorovné pruhy, bílý a modrý.
Inf.: MĚNV (L.Burešová).

SVIT. Podle sdělení městského národního výboru má vlajka Svitu dva vodorovné pruhy, žlutý a červený. Poměr stran vlajkového listu je 1:2.
Inf.: MĚNV.

ŠAHY. Heraldik Dr.P.Püspöki Nagy navrhl městskou vlajku, jejíž list je rozdelen vlnovkou - spojující dolní roh s horním cípem - na dvě pole: žerďové je modré, vlající je žluté. Vlajka byla oficiálně zavedena 14.11.1974.
Inf.: Ing.A.Brožek.

ŠTÍTY. Zdá se, že němečtí občané města, dříve zvaného Šilperk, užívali před 2. světovou válkou městskou vlajku. Její vzhled však není znám.

Lit.: Pl, Také doklad "loyality" našich Němců (Národní listy 5.9.1934, str.3).

Inf.: Ing.A.Brožek.

ŠUMPERK. Třebaže dnes není o městské vlajce nic známo, zdá se, že i v tomto městě užívali za první republiky němečtí občané prapory a vlajky v městských barvách (ty jsou bílá a červená).

Lit.: Pl, Také doklad "loyality" našich Němců (Národní listy 5.9.1934, str.3).

Inf.: Ing.A.Brožek.

ŠURANY. Městská vlajka se nezachovala, podle vyprávění pamětníků existoval však v Šuranech donedávna prapor modré barvy, v jehož středu byl umístěn městský znak. Nad znakem byl uveden maďarský název obce SURAN, pod znakem byl text, který se už nepodařilo zjistit. Prapor měl žluté lemování.
Inf.: MĚNV (D.Németh).

TÝNEC NAD SÁZAVOU. Na přání městského národního výboru vypracoval v r. 1979 výbor Vexilogického klubu několik návrhů městské vlajky, z nichž rada MĚNV vybrala variantu,

kterou předložil P.Fojtík. Přijatá vlajka má čtyři vodorovné pruhy - bílý, červený, žlutý a modrý (3:1:1:1); v bílém pruhu je u žerdi umístěn městský znak. Bílá barva symbolizuje slavnou minulost města, červená jeho socialistickou přítomnost, žlutá současný průmysl a modrá geografickou polohu na řece Sázavě. Všechny barvy jsou odvozeny z městského znaku.
 Inf.: MĚNV (J.Zikán - B.Souček).

VELKÁ BÍTEŠ. Městská vlajka má dva vodorovné pruhy, žlutý a modrý.

Inf.: MĚNV.

VRANOV NAD TOPLOU. Při shromažďování materiálů k oslavám 700. výročí vzniku Vranova v r. 1970 byly zásluhou Historického ústavu SAV v Bratislavě identifikovány barvy vlajky, kterou tvoří dva vodorovné pruhy, žlutý a modrý.

Inf.: MĚNV.

Vratimov. U příležitosti oslav 700 let Vratimova byla r. 1974 zhotovena městská vlajka. Je bílá, uprostřed je umístěn bíločervený znak města.

Inf.: MĚNV (B.Mahdon).

ŽIDLOCHOVICE. Městský národní výbor schválil v r. 1978 vlajku, tvořenou třemi vodorovnými pruhy - bílým, červeným a bílým - v poměrech šířky 1:2:1. Ve středním pruhu je u žerdi umístěn znak města bíle lemovaný.

Inf.: MĚNV (J.Burian).

NOVÉ VLAJKY

ZIMBABWE

Podle oficiálních pramenů symbolizuje na zimbabwské vlajce zelená barva zemi, žlutá nerostné bohatství, červená krev lidu prolitou v boji za nezávislost a černá barva představuje africkou většinu obyvatelstva. Bílá barva žerďového trojúhelníka představuje ideu národního smíření obou ras, červená pěticípá hvězda internacionální smýšlení obyvatelstva. (FM č.56)

-jm-

TRUK

Dne 7.9.1979 přijal zákonodárný sbor tohoto členského státu Federativních států mikronéských zákon, který zřizuje vlajku Truku. Po Ponape se tak 3.10.1979, kdy zákon nabyl platnosti, stal Truk druhým členem federace, který má vlastní symbol. Tvoří jej modrý list o poměru stran 10:19 s bílou siluetou kokosové palmy uprostřed; palmu obklopuje kruh 38 bílých pěticípých hvězd, které na vlajce připomínají počet municipalit, na něž je stát rozdělen. Palma představuje přirodní zdroje země a pěstování kropy, hlavního pramene obživy ostrovanů. Modrý list symbolizuje obklopující Tichý oceán, modrá barva je zároveň interpretována jako symbol míru. Automrem vlajky, jejíž podoba byla legislativou Truku poněkud modifikována, je Ophin Reselap. (FB XIX:2).

-jm-

PALAUŠKÉ OSTROVY

Schválená vlajka Palaušských ostrovů je jiná, než návrh popsaný ve 38. čísle Vexilologie (str. 694). Vlajkový list o poměru stran 3:5 je nebesky modrý a na něm je - od středu posunut poněkud vlevo - žlutý disk měsíce v úplňku. Modrá barva připomíná ukončení zahraniční správy ostrovů, měsíc v úplňku je prezentován jako symbol palaušské národní jednoty a jejího osudu, poněvadž představuje vrcholy cyklické aktivity Země důležité pro život místních obyvatel - přílivu a odlivu, optimální doby pro rybolov, těžbu dřeva, dlabání člunů, setí, květ a sklizen plodin, slavnosti atd. Lidem ostrovů dává pocit klidu, míru, lásky a jednoty. Palaušské zákonodárné orgány schválily vlajku 13.6.1980. (FM 2/1980)

1m

KOMORY

Konec nejistotě o správném vzhledu komorské vlajky učiní snad informace známého francouzského vexilologa L.Philippe, uveřejněná v časopise Flagmaster 31 a označená tam za definitiční. Podle ní má srpek měsíce, umístěný ve středu vlajkového listu, normální polohu, takže směřuje růžky k vlajícímu okraji. Čtyři hvězdy ležící mezi oběma růžky jsou tedy na jejich svislé spojnici. Vlajka byla přijata v září 1979.

1m

VLAJKY SVOBODY

NAMIBIE

Vedle rozhodující národně osvobozenecké organizace SWAPO působí v Namibii i další organizace místního obyvatelstva, usilující o svržení rasistického režimu Jižní Afriky. Nejznámější z nich je Demokratická organizace národní jednoty National Unity Democratic Organization, která sdružuje především příslušníky kmene Herero a usiluje o osvobození Namibie pokojnou cestou. NUDO stálo v r.1977 u zrodu společné organizace afrického umírněného odboje - Turnhall-ského demokratického sdružení a podílí se nyní i na vnitřní samosprávě země. NUDO používá vlastní vlajku se třemi vodorovnými pruhy - červeným, bílým a zlatým. Uprostřed vlajky je zelená mapa Namibie a v ní bíly nápis KALA NAMI. (51. Flaggenmitteilungen)

- jm -

NOVÉ STÁTNÍ ZNAKY

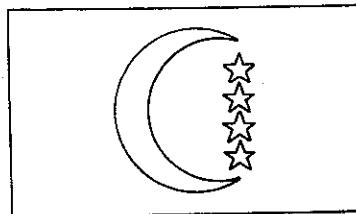
KAMBODŽA

Laskavosti našich spolupracovníků W.Brucka, A.A.Usačova a dr.J.Šráma, kteří nám zapůjčili materiály vydané v Kambodži, otiskujeme v obrazové příloze tohoto čísla kresbu státního znaku Kambodžské lidové republiky. Znak v této podobě byl zřejmě poprvé použit při oslavách Dne vítězství 25. ledna 1979 na tribuně stadionu v Phnompenahu, jak ukazuje barevná fotografie v brožuře République populaire du Kampuchéa, vydané koncem jara 1979. V současné době najdeme státní znak také na bankovkách Kambodžské lidové republiky. Jeho dominujícím prvkem je pět žlutých věží chrámu Angkor Vat v červeném kruhovém poli. Na rozdíl od předchozích zpráv otištěných ve 37. Flaggenmitteilung a Vexilogii č.35 je ozubené kolce bílé, pouze jeho střed a zuby jsou černé. Červená stuha nese žlutý khmerský nápis "Satharanarat prachéamanit Kampuchéa" (Kambodžská lidová republika) a svazuje dva žluté rýžové klasy, mezi nimiž však proleskují zelené lístky.

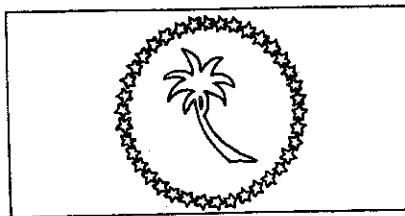
abr

ŠPANĚLSKO

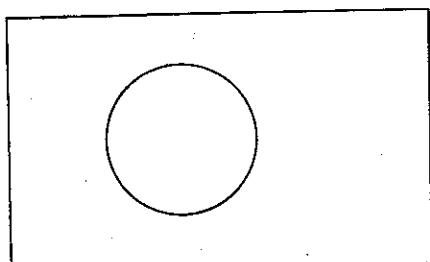
Znak, jehož vyobrazení jsme uveřejnili ve Vexilogii č.38 (str.698), představuje pouze návrh sociálně demokratické

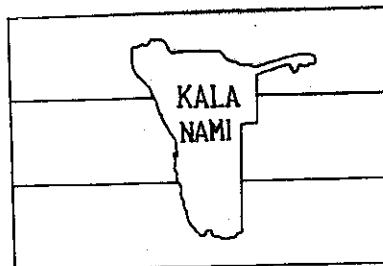
KOMORY

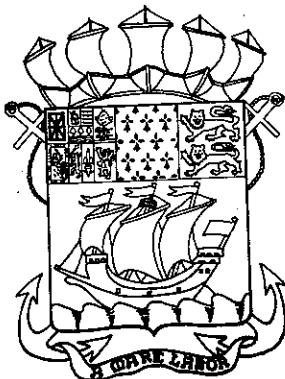
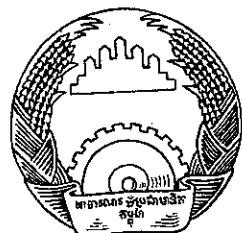
TRUK

PALAUŠKÉ OSTROVY

N U D O

ST. PIERRE A MIQUELON

frakce parlamentu, který prý však nemůže počítat se souhlasem potřebné většiny poslanců. Přijetí nového státního znaku je dosud věcí vzdálené budoucnosti.

(57. Flaggemitteilung)

1m

SAINT PIERRE A MIQUELON

Náš spolupracovník J.M.Kurasov nás upozornil, že zřetelnou kresbu znaku tohoto zámořského departementu Francie (Vexilologie č.35,s.587) rovněž otiskl polský zeměpisný časopis Poznaj świat v 5.čísle z r.1974. V hlavě štítu jsou tři znaky. Na rozdíl od poštovní známky jsou v levém červeném znaku zobrazeni dva zlatí lvi. Detaily pravého znaku jsou již známy. Je to baskický znak tvořený šesti malými štíty. Zlatá řetězová síť na červeném štítě - znak španělské Navarry - je zcela napravo. Druhý štít je do středu polcen a dělen a skládá se ze zlaté kresby krále sedícího na trůně a držícího meč v rukách na červeném poli, ze 12 zlatých děl na červeném poli a ze tří zelených stromů nad modrými a bílými vlnami na zlatém poli. Tento erb užívala dříve španělská provincie Guipúzcoa. Třetí bílý štít nese zelený dub na zeleném pažitu s červeným křížem a dvěma černými vlky, jež drží v tlamách žedé ovce. Je to znak provincie Vizcaye. Čtvrtý červený štít provincie Alavy zobrazuje stříbrnou skálu. Na ní stojí zlatý zámek a z jeho vrat je vystrčena ruka ve stříbrném brnění, třímající stříbrný meč a hrzící zlatému lvu. Kolem štítu je černé heslo "En Aumento de la Justicia contra Malhechores" na stříbrné stuze. Pátý štít je polcen, v pravé zlaté polovině je červený lev s kopím, v levé modré polovině zlatá lilie. Je to štít francouzské oblasti Labourd, kterou obývají Baskové. Šestý červený štít patří rovněž francouzské oblasti obývané Basky - Soule. Tvoří jej zlatý lev stojící na zadních nohách. Pro úplnost dodejme, že také kresba zlaté plachetnice plovoucí v modrém poli na bílemodrých vlnách se v detailech liší od kresby na poštovní známce a že štít je položen na zkřížené černé kotvy s bílými řetězy. Moto A MARE LABOR (Z práce) je černě napsáno na světle modré stuze. Nad štítem spočívá koruna z hnědých plachetnic. Znak Baskicka je na erbu tohoto francouzského departementu položen na nejčestnější místo a připomíná, že to byli právě Baskové, kteří jako první Evropané přistáli v 16.

stel. na březích estrevů. Pe nich te byli Bretenci a Normani, jejich emblémy - hermelín a kráčející lvi na červeném poli - doplňují tříjici znaků ve hlavě štítu saintpierreského znaku.

Krátce před rekakční uzávěrkou této čísla jsme dostali černobílé kresbu znaku této zámořského departementu také od A. Lukšy z Rígy. Zajímavé je, že u této varianty jsou si ce v hlavě štítu tři lvi a kresba ledi je v podstatě stejná jako na peštovní známce z r. 1947, avšak podle heraldického řádování je led na zeleném štítu a pod ní jsou písmena "RF".

abr

VEXILOLOGICKÁ LITERATURA

VEXILINFO

Belgická vexilologická společnost SOCIETAS VEXILOLOGICA BELGICA vydává kromě ročenky "Vexilla Belgica", jejíž první tři čísla (1977, 1978 a 1979) jsou již i v naší knihovně, zpravidla nazvaný "Vexilinfo". Zpravidla vychází zatím v rozsahu 2 stran formátu A 4 a je rozmnožován xerograficky. Číslo I/1980 obsahuje úvodní programové prohlášení redakce, z něhož vyplývá, že "Vexilinfo" bude přinášet aktuální vexilologické informace - jen v telegrafické podobě ovšem - údaje o nové vexilologické literatuře, cyklus otázek a odpovědí týkajících se nejrůznějšího vexilologického materiálu (jakýsi čtenářský kvíz) a inzeráty členů společnosti, kteří shánějí a nabízejí k výměně málo dostupné vexilologické publikace. Číslo II/1980 informuje o nejbližších akcích španělské a nizozemské vexilologické společnosti, otiskuje vzhled afghánské státní vlajky (znak je však vyobrazen chybně) a v krátkém seznamu novinek v literatuře uvádí mj. knihu K. Lišky a L. Muchy "Klíč k našim městům".

pp

VEXILOLOGIE - zpravidla Vexilologického klubu při Obvodním kulturním domě v Praze 3, Kalininova 53, 130 00 Praha 3. Vychází neperiodicky a je určen pro všechny členy klubu. Toto číslo připravili ing. J. Martykán, dr. L. Mucha a ing. Al. Brožek. Výtvarně spolupracoval ing. M. Kroupa.

Říjen 1980

č. 39